

---

# Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

---

Palestra 8/7(79), 88-92

---

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

czasowego stosowania wzoru arkusza rozliczeniowego wraz z objaśnieniem — do czasu uchwalenia i zatwierdzenia regulaminu w sprawie rachunkowości zespołów adwokackich,

2. upoważnić Wydział Wykonawczy do ewentualnego wprowadzenia zmian do tego wzoru arkusza rozliczeniowego jeszcze przed ostatecznym uchwaleniem regulaminu w sprawie rachunkowości zespołów adwokackich”.

Powyższa uchwała przyjęta została jednomyślnie wszystkimi głosami.

## 6. Wolne wnioski

Adw. G a d o m s k i zgłosił wniosek o wyrażenie Prezydium i Wydziałowi Wykonawczemu NRA podziękowania za wydajną i usilną pracę wykonaną w czasie kadencji obecnej NRA.

Wniosek ten został przyjęty przez aklamację.

Prezes S a d u r s k i w imieniu Prezydium i Wydziału Wykonawczego podziękował Wiceministrowi Zawadzkiemu za życzliwą współpracę w ciągu 4 lat kadencji NRA, a kolegom-członkom NRA życzył dalszych sukcesów w pracy zawodowo-korporacyjnej i szczęścia osobistego.

Dziekan P ł o c i e n i a k podziękował w imieniu członków NRA dyr. Matwino-  
wej za udział w posiedzeniach plenarnych NRA i życzył Jej powodzenia w dalszej pracy w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Na tym posiedzenie o godz. 16 zakończono.

## C. Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

### 1. DIETY DLA APLIKANTÓW ADWOKACKICH DOJEŻDŻAJĄCYCH NA SZKOLENIE

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 25 kwietnia 1964 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma Rady Adwokackiej w Warszawie z dnia 21 marca 1964 r. w sprawie diet dla aplikantów adwokackich,

postanowił:

na zasadzie art. 55 ust. 1 pkt 4 i 5 u. o u.a. wyjaśnić że:

- 1) aplikantom adwokackim należy — oprócz kosztów przejazdów na szkolenie i z powrotem — wypłacać również „ewentualne diety za czas podróży”.
- 2) do obliczenia diet należy stosować analogicznie przepisy § 16—19 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 24.VII.1948 r. (Dz.U. Nr 38, poz. 279). Z tego względu dieta nie przysługuje, jeżeli czas trwania podróży służbowej wynosi mniej niż 8 godzin, natomiast połowę diety aplikant otrzymuje, jeżeli czas trwania podróży wynosi od 8 do 18 godzin, bądź też całą dietę, jeżeli czas trwania podróży wynosi przeszło 18 godzin;
- 3) zgodnie z uchwałą nr 3 Prezydium Rządu z dnia 3 stycznia 1953 r. diety wy-

noszą: przy podróży do Warszawy, Łodzi i miast wojewódzkich — 21 zł, do innych miejscowości — 18 zł;

- 4) należy przyznać aplikantom adwokackim dodatek 50% do tych diet dla zrównania pod tym względem sytuacji aplikantów adwokackich z sytuacją aplikantów sądowych (§ 10 rozp. Rady Ministrów z dnia 20.VI.1956 r. — Dz. U. Nr 24, poz. 111 i § 13 ust. 2 rozp. Rady Ministrów z dnia 12.V.1959 r. — Dz.U. Nr 31, poz. 184).

### Uzasadnienie

Uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 20 października 1961 r. stanowiła, że aplikantom adwokackim należy się tylko zwrot kosztów przejazdu na szkolenie, natomiast nie przysługują im diety. Stanowisko to potwierdziło następnie pismo okólne Wydziału Wykonawczego do wszystkich rad adwokackich z dnia 20 czerwca 1962 r., wydane w związku z zastrzeżeniami wysuniętymi przez niektóre rady adwokackie co do zasadności odmawiania wypłaty diet.

Obecnie Samorząd Aplikantów Adwokackich Wojewódzkiej Izby Adwokackiej Warszawskiej wystąpił do Rady Adwokackiej w Warszawie z inicjatywą spowodowania zmiany powyższego stanowiska.

Rada Adwokacka w Warszawie w piśmie z dnia 21 marca 1964 r. wnosi o wyrażenie zgody na wypłacanie diet aplikantom adwokackim, przytaczając na poparcie tego następującą argumentację:

„Aplikanci dojeżdżający na wykłady bezspornie pokrywają koszty wyżywienia w Warszawie, ponosząc tym samym zwiększone koszty utrzymania. Szkolenie organizowane przez Radę Adwokacką dla aplikantów adwokackich jest obowiązkowe. Uczęszczanie na te kursy nie jest zależne od woli aplikanta i dlatego nie mogą być stosowane do niego — nawet przez analogię — przepisy czy to pkt 6 zarządzenia nr 85 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23.V.1951 r. (Monitor Polski Nr A-50, poz. 667), czy to § 5 zarządzenia Przewodniczącego PKPG z dnia 19.II.1951 r. („Biuletyn PKPG” nr 5, poz. 54), które ustalają tylko obowiązek zwrotu kosztów podróży. Do aplikantów należało raczej zastosować przepis § 17 zarządzenia nr 160 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5.VII.1954 r. w sprawie zasad organizowania, prowadzenia i finansowania kursowego doszkalania zawodowego (Monitor Polski Nr A-67, poz. 849), który przewiduje wypłatę diet”.

Wydział Wykonawczy zważył w tej sprawie, co następuje:

Według art. 89 ust. 2 nowej ustawy o u.a. aplikanci adwokacy zatrudnieni w zespołach pobierają wynagrodzenie z Centralnego Funduszu Szkolenia Aplikantów Adwokackich. Przepis ten — w związku z zadaniami sprawowanego przez NRA nadzoru nad szkoleniem aplikantów adwokackich przez rady adwokackie — powoduje, że sprawy szkolenia aplikantów adwokackich powinny być na nowo rozpatrzone przy stosowaniu ogólnych zasad w tym względzie obowiązujących w innych gałęziach pracy. Wprawdzie powołane w piśmie Rady Adwokackiej zarządzenie nr 160 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5.VII.1954 r. nie może stanowić bezpośredniej podstawy prawnej do unormowania kwestii diet dla aplikantów adwokackich, gdyż dotyczy innej dziedziny (mianowicie kursów doszkalania zawodowego robotników lub pracowników, których praca wymaga kwalifikacji na poziomie wyższych studiów), jednakże słuszne jest stosowanie ogólnej zasady wyrażonej w § 17 powyższego zarządzenia Prezesa Rady Ministrów, że słuchaczom

kursów — oprócz kosztów przejazdu — należy pokrywać „ewentualne diety za czas podróży”.

Dlatego też Wydział Wykonawczy, zmieniając stanowisko wyrażone w pkt 6 uchwały Wydziału Wykonawczego z dnia 20.X.1961 r., postanowił jak wyżej.

**2. WARUNKI DOPUSZCZENIA RADCÓW PRAWNYCH DO EGZAMINU  
ADWOKACKIEGO W ŚWIELE ART. 66 UST. 1 PKT 2 ORAZ UST. 2 U. O U.A.  
(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 25 kwiet-  
nia 1964 r.)**

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy dopuszczenia radców prawnych do egzaminu adwokackiego,

postanowił:

na zasadzie art. 55 ust. 1 pkt 4 u. o u.a. wyjaśnić radom adwokackim, że rozstrzyganie wniosków złożonych na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 u. o u.a. powinno uwzględniać to, czy radcostwo prawne wykonywane przez osobę ubiegającą się na powyższej podstawie o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego było pełnoetatowe.

**Uzasadnienie**

Artykuł 66 ust. 1 pkt 2 u. o u.a. przewiduje, że osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres 7 lat pracowały w charakterze radców prawnych do dnia wejścia w życie obowiązującej ustawy o ustroju adwokatury, tj. do dnia 1 stycznia 1964 r., zwolnione są od wymagań odbycia aplikacji adwokackiej. W myśl ust. 2 powyższego przepisu wymagania odbycia aplikacji adwokackiej nie stosuje się do osób, które ukończyły aplikację sądową, złożyły egzamin sędziowski i przez okres 5 lat zajmowały stanowisko radcy prawnego. Osoby te mogą więc ubiegać się o dopuszczenie ich do egzaminu adwokackiego, jeżeli wykazą, że wykonywały funkcję radcy prawnego przez lat 7 lub 5 — stosownie do wymienionych wyżej przepisów. Ustawa o ustroju adwokatury nie określa jednak, co należy rozumieć przez pracę w charakterze radcy prawnego.

U podstaw powołanego wyżej przepisu leżało niewątpliwie przekonanie, że osoba, która przez 7 lat po ukończeniu wyższych studiów prawniczych bądź przez 5 lat po złożeniu egzaminu sędziowskiego wykonywała funkcję radcy prawnego, nabywała odpowiednie doświadczenie zawodowe i osiągnęła poziom wiedzy prawniczej kwalifikujący ją do przystąpienia do egzaminu adwokackiego. Innymi słowy, sprawowanie radcostwa prawnego przez czas powyższy powinno zastępować aplikację adwokacką i dawać takie samo przygotowanie do wykonywania zawodu adwokackiego, jakie nabywa aplikant adwokacki przez czas odbywania aplikacji.

Dopuszczonym do składania egzaminu adwokackiego może być w zasadzie ten, kto odbył najprzód 2-letnią aplikację sądową zakończoną egzaminem sędziowskim, a następnie 3-letnią aplikację adwokacką zakończoną egzaminem adwokackim (art. 63 pkt 5 u. o u.a.). W całości więc przygotowanie do adwokatury musi trwać co najmniej lat 5. Aplikant adwokacki musi cały swój czas poświęcić kształceniu się zawodowemu. Zajęcia uboczne może on wykonywać tylko w wy-

padkach wyjątkowych, za osobnym zezwoleniem rady adwokackiej (art. 86 u. o u.a.), którego to zezwolenia rada adwokacka udziela tylko wtedy, gdy sprawowanie tego zajęcia ubocznego jest dopuszczalne w myśl postanowień ustawy o ustroju adwokatury oraz gdy nie przeszkadza ono kształceniu się aplikanta adwokackiego w pracy zawodowej.

Ponieważ od osób, które jako radcowie prawni uprawnione są do przystąpienia do egzaminu adwokackiego, należy wymagać takiego samego przygotowania, jakiego wymaga się od aplikanta adwokackiego, przeto płynie stąd wniosek, że radca prawny przystępujący do egzaminu adwokackiego powinien być przez okres 7 lub 5 lat poświęcić całą swoją pracę wykonywaniu radcostwa prawnego.

Należy więc przyjąć, że osoby, które w myśl art. 66 u. o u.a. zgłaszają wniosek o dopuszczenie ich do egzaminu adwokackiego, powinny wykazać, że były przez lat 7 lub przez lat 5 (stosownie do postanowień art. 66 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 u. o u.a.) radcami prawnymi na pełnym etacie, a rady adwokackie powinny w każdym poszczególnym wypadku badać, czy wykonywanie radcostwa prawnego było zasadniczym źródłem utrzymania dla tych osób. Jeżeli osoby takie wykonywały funkcje radcy prawnego tylko ubocznie nie w pełnym wymiarze godzin, to tego rodzaju radcostwa nie można uważać za podstawę do właściwego przygotowania zawodowego i z tego względu w wypadkach takich nie można uznać, by osoby te spełniały warunki ustawowe warunkujące dopuszczenie do egzaminu adwokackiego.

### 3. ADWOKACI—RADCOWIE PRAWNI OBOWIĄZANI SĄ OPŁACAĆ SKŁADKI ADWOKACKIE W WYSOKOŚCI USTALONEJ PRZEZ ZGROMADZENIE DELEGATÓW

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 13 maja 1964 r.)

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma adw. X w sprawie pobierania składki na potrzeby izby adwokackiej od adwokatów zajmujących stanowiska radców prawnych,

postanowił:

na zasadzie art. 55 ust. 1 pkt 4 ustawy o u.a. — w celu skoordynowania działalności wojewódzkich rad adwokackich — wyjaśnić, że

adwokaci zajmujący stanowiska radców prawnych obowiązani są do opłacania na potrzeby izby adwokackiej, w której pozostają na liście adwokatów, składkę roczną w wysokości ustalonej przez zgromadzenie delegatów.

#### Uzasadnienie

Adw. X, który po wejściu w życie nowej ustawy o ustr. adw. zaprzestał wykonywania zawodu adwokata, pozostając jednak na liście adwokatów, zachował natomiast stanowisko radcy prawnego, wniósł do Rady Adwokackiej w A pismo z dnia 21 marca 1964 r. z prośbą, by Rada Adwokacka wystąpiła do zgromadzenia delegatów Izby Adwokackiej w A z wnioskiem o podjęcie uchwały zwalniającej adwokatów-radców prawnych od obowiązku płacenia składki adwokackiej wynoszącej 3% od dochodów brutto z radcostwa. Prośbę swą adw. X uzasadniał tym, że

do dnia 1 stycznia 1964 r. adwokat wykonujący zawód oraz pełniący oprócz tego funkcje radcy prawnego miał dwa źródła dochodów (adwokaturę i radcostwo), wobec czego „było zrozumiałe, że od takiego radcy prawnego-adwokata Rada Adwokacka mogła pobierać »daninę« jeszcze z tytułu pełnienia funkcji radcy prawnego”, ale po zaprzestaniu wykonywania zawodu adwokata „nie może być pod względem obowiązku płacenia składki adwokackiej gorzej traktowany niż adwokat wykonywający swój zawód”.

Adw. X przesłał odpis powyższego swego pisma do wiadomości Ministerstwa Sprawiedliwości, które z kolei przy piśmie z dnia 2.IV.1964 r. przekazało ów odpis Naczelnej Radzie Adwokackiej do załatwienia według właściwości.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Wydział Wykonawczy ustalił już poprzednio w uchwale z dnia 3 kwietnia 1964 r. zasadę, że pozostawanie osób określonych w art. 70 ustawy o ustroju adwokatury na liście adwokatów jest wyrazem utrzymania ich przynależności do adwokatury objętej jednolitą organizacją samorządu zawodowego (art. 1 u. o u.a.) i że z tej przynależności organizacyjnej wypływają dla wszystkich osób pozostających na liście adwokatów obowiązki korporacyjne, w szczególności także w zakresie uiszczania składki rocznej na potrzeby izby. Osoby wpisane na listę adwokatów a zajmujące stanowiska wymienione w art. 70 u. o u.a. nie mają obowiązku pozostawania na liście adwokatów. Pozostawanie na liście adwokatów zależy wyłącznie od ich uznania; mogą każdego czasu zgłosić wystąpienie z adwokatury i uzyskać skreślenie z listy adwokatów (art. 78 ust. 1 u. o u.a.). Jeżeli jednak pozostają na liście adwokatów z zachowaniem więzi organizacyjnej z adwokaturą, to nie mogą postulować zwolnienia ich ani uchylać się od obowiązków wynikających z tego powiązania organizacyjnego.

Zgodnie z art. 38 pkt 2 u. o u.a. do zakresu działania zgromadzenia delegatów należy ustalanie wysokości składki rocznej na potrzeby izby. Składka roczna pobierana od każdego członka izby stanowi podstawową pozycję dochodową w budżecie izby. Zgromadzenie delegatów, uchwalając budżet izby, ma zarazem ustalić wysokość składki rocznej dostosowaną do potrzeb izby, ale nie może zwalniać w ogóle od obowiązku uiszczania składki rocznej.

## D. Wybory naczelnych władz adwokatury

W dniu 30 czerwca 1964 roku odbyło się w Warszawie zebranie dziekanów wszystkich rad wojewódzkich, na którym stosownie do art. 54 i 55 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o ustroju adwokatury zostały dokonane wybory naczelnych władz adwokatury.

Wybrani zostali:

a) do Naczelnej Rady Adwokackiej:

adw. Dąbrowski Witold

adw. Godlewski Stanisław

adw. Falkiewicz Bohdan

adw. Michalak Józef

adw. Garlicki Stanisław

adw. Paluszyński Henryk

adw. Gierzyński Tadeusz

adw. Sarnowski Tadeusz

adw. Gluza Lucjan